

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 16. 12. 1955, sp. zn. 1 Tz 173/55

Číslo:

Právní věta:

K otázce, pokud je výkon trestu odnětí svobody uloženého odsouzenému pro jiný trestný čin důvodem přeměny nápravného opatření v trest odnětí svobody podle § 40 odst. 2 tr. zák.

Nastane-li důvod k přeměně nápravného opatření v trest odnětí svobody teprve během výkonu nápravného opatření, přemění se v trest odnětí svobody toliko zbytek nápravného opatření.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 16.12.1955

Spisová značka: 1 Tz 173/55

Číslo rozhodnutí: 25

Číslo sešitu:

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla:

Předpisy:

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Obviněný byl pravomocným rozsudkem lidového soudu v Zábřehu z 2. listopadu 1953 odsouzen pro trestný čin zanedbání povinné výživy podle § 210 odst. 1 tr. zák. k nápravnému opatření na šest měsíců beze změny zaměstnání, při čemž bylo stanoveno, že z odměny příslušející obviněnému za práci propadá jedna desetina ve prospěch státu.

Lidový soud v Zábřehu usnesením z 13. ledna 1955 přeměnil k návrhu okresního prokurátora nápravné opatření v nepodmíněný trest odnětí svobody v trvání tři měsíců. Své rozhodnutí lidový soud odůvodnil v podstatě tím, že z výpovědi dispečera stavební montážní správy stavebního závodu, kde byl obviněný zaměstnán, zjistil, že obviněný řádně nepracoval, že od 15. května 1954 se hlásil jako nemocný a od té doby je jako nezvěstný veden v seznamu bulačů, a dále tím, že obviněný byl rozsudkem lidového soudu trestního v Ostravě z 10. března 1954 odsouzen za další trestné činy k nepodmíněnému trestu odnětí svobody, kterýžto trest si odpykává v době tohoto rozhodnutí. Toto usnesení se stalo pravomocným.

Nejvyšší soud ke stížnosti pro porušení zákona podané předsedou nejvyššího soudu zrušil usnesení lidového soudu a tomuto soudu nařídil, aby o návrhu okresního prokurátora na přeměnu nápravného opatření uloženého obviněnému rozsudkem lidového soudu v Zábřehu z 2. listopadu 1953 znovu

jednal a rozhodl.

Z odůvodnění:

Předseda nejvyššího soudu ve stížnosti pro porušení zákona v podstatě uvádí, že lidový soud řádně nezjistil všechny okolnosti potřebné pro rozhodnutí o přeměně nápravného opatření v trest odnětí svobody a že nevzal v úvahu, že po určitou dobu byly zaměstnavatelem obviněného srážky ze mzdy odváděny prokuratuře, což nasvědčuje tomu, že nápravné opatření bylo alespoň zčásti vykonáváno řádně. Předseda nejvyššího soudu zároveň navrhl nápravu vadného usnesení (§ 218 odst. 2 tr. ř.).

Stížnost pro porušení zákona je důvodná.

V daném případě lidový soud porušil zákon především v ustanovení § 2 odst. 3 tr. ř., protože si náležitě nezjistil všechny rozhodné okolnosti. Soud si tu měl zjistit nejprve datum, od kdy bylo započato s výkonem trestu nápravného opatření. Dále měl lidový soud zjistit, zda a po jak dlouhou dobu (přesně od kdy do kdy) odsouzený práci mu určenou vykonával řádně a kdy nastala a jak dlouho trvala skutečnost (nemoc), pro kterou obviněný nevykonával práci mu určenou beze svého zavinění (kterážto doba se sice do výkonu nápravného opatření nezapočítává, avšak ještě není zákonným důvodem pro přeměnu nápravného opatření v trest odnětí svobody podle § 40 odst. 2 tr. zák.). V této souvislosti se soud nezabýval otázkou, kdy odsouzený nastoupil trest odnětí svobody uložený mu rozsudkem lidového soudu trestního v Ostravě, zda se tak stalo v době, kdy ještě nebylo celé nápravné opatření vykonáno, resp. zda se tak stalo v době, kdy odsouzený pro nemoc nebyl k práci mu určené způsobilý a posléze zda k tomuto odsouzení lidovým soudem trestním v Ostravě došlo za skutky spáchané v době po odsouzení k nápravnému opatření lidovým soudem v Zábřehu anebo před tím (srov. č. 79/52 sb. rozh. tr.). Tyto okolnosti nutno zjistit s hlediska otázky, zda řádné nevykonávání nápravného opatření bylo odsouzeným zaviněno, neboť jen nevykonávání nápravného opatření je důvodem jeho přeměny v trest odnětí svobody. Proto v případě, že by výkon trestu odnětí svobody (uloženého obviněnému rozsudkem lidového soudu trestního v Ostravě) spadal do doby, kdy nápravné opatření již bylo celé vykonáno, nemohl by být tento výkon trestu odnětí svobody důvodem přeměny nápravného opatření. Rovněž výkon trestu odnětí svobody uloženého obviněnému pro trestné činy spáchané před tím, než byl odsouzen k trestu nápravného opatření a bránící mu v řádném výkonu práce uložené mu nápravným opatřením, nebylo by možno zásadně považovat za okolnost zaviněnou odsouzeným v době nápravného opatření a tudíž za důvod přeměny nápravného opatření. Konečně by nebyl výkon trestu odnětí svobody důvodem přeměny nápravného opatření, pokud by spadal do doby nemoci, pro kterou nebyl odsouzený způsobilý k práci uložené mu nápravným opatřením.

Lidový soud dále neuvážil, že nastane-li důvod k přeměně nápravného opatření v trest odnětí svobody teprve během výkonu nápravného opatření přemění se v trest odnětí svobody toliko zbytek nápravného opatření (srov. § 203 tr. ř.) a porušil tak zákon též v ustanovení § 40 odst. 2 tr. zák., z něhož tato zásada vyplývá.